

PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM SPRAWIAJĄCYM TRUDNOŚCI WYCHOWAWCZE I PRZEJAWIAJĄCYM AGRESJĘ W PRZEDSZKOLU W DRAWSKU POMORSKIM

PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku (Dz. U. Z 2017r. poz.59 z póź. zm.)
2. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2012 r. poz. 788 ze zm.),
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej(Dz. U. z 2017 r. poz. 356),
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591),
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. 1604 z dnia 17.03.2020).

CELE PROCEDURY:

1. Eliminowanie u dzieci zachowań trudnych i agresywnych jako zagrożeń dla bezpieczeństwa wychowanków korzystających ze świadczeń przedszkola.
2. Usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych wobec dzieci wykazujących nieodpowiednie zachowania.
3. Uświadomienie rodzicom dziecka ich roli w procesie wychowawczym i wypracowanie metod współpracy pomiędzy przedszkolem a rodzicami w pokonywaniu trudności wychowawczych.
4. Wskazywanie działań zapobiegawczych, profilaktycznych oraz naprawczych w stosunku do zachowań dzieci sprawiających trudności wychowawcze i przejawiających agresję.
5. Eliminowanie u dzieci negatywnego obrazu samego siebie, stwarzanie poczucia pewności siebie, zapewnienie równowagi emocjonalnej.

DEFINICJA AGRESJI

„Agresja to wszelkie wrogie działanie fizyczne lub słowne, zwykle gwałtowne będące na ogół reakcją na frustrację i mające na celu szkodę obiektu.” (wg J. Jaroszyński, J. Ostaszewska „Mały Słownik Psychologiczny”).

FORMY DZIECIĘCEJ AGRESJI :

Agresja fizyczna – polega na ataku fizycznym bądź obronie. Jej przyczyną często bywa konflikt o zabawkę lub pomysł na zabawę. Przejawia się zarówno biciem, kopaniem, szczypaniem, gryzieniem, jak i wyrywaniem sobie zabawki, popychaniem, rzucaniem i niszczeniem przedmiotów.

Agresja werbalna – polega na konfrontacji słownej związanej z wyzwiskami, a także z obwinianiem, skarżeniem, lamentowaniem. Są to także: kłótnie, obraźliwe słowa, prowokowanie.

Agresja pośrednia (cicha) – występuje wtedy, gdy dziecko wyłącza się z komunikacji, świadomie ignoruje i wyraża przesadnie brak zainteresowania innymi dziećmi. Sygnalizuje antypatię i broni się przed kontaktem społecznym, przygotowuje w tajemnicy przykry dowcip.

Agresja relacji – może prowadzić do wykluczenia z grupy pewnych osób, przedstawienia siebie w lepszym świetle oraz narzucania komuś swojej woli.

Zachowania agresywne dziecka to także:

- opór wobec rodzica/nauczyciela;
- niszczenie przedmiotów własnych i cudzych;
- przesadne żądanie zainteresowania oraz uwagi ze strony innych;
- przeszkadzanie innym dzieciom;
- wybuchowość;
- żądanie natychmiastowego zaspokojenia potrzeb;
- krzyki i groźby wobec innych dzieci.

I. REGUŁY POSTĘPOWANIA DORAŻNEGO WOBEC PRZEJAWÓW AGRESJI

1. Nauczyciele i pracownicy przedszkola zobowiązani są do przeciwstawiania się przejawom agresji ze strony dzieci.
2. Podejmując interwencję wobec dziecka, które przejawia trudne zachowania wobec innych lub agresję, należy dążyć do zapewnienia bezpieczeństwa temu dziecku, wszystkim wychowankom, a także sobie. Nauczyciel w takiej sytuacji obejmuje opieką dziecko potrzebujące wsparcia, o opiekę nad pozostałymi dziećmi z grupy prosi innego pracownika przedszkola.
3. Reakcja wobec przejawów agresji powinna być adekwatna do skali zagrożenia spowodowanego agresją, jak również do okoliczności zdarzenia, wieku i stopnia rozwoju sprawcy.
4. Wychowankowie, przeciwko którym skierowana była agresja, powinni zostać otoczeni opieką, a w razie doznania przez nich krzywdy powinna zostać udzielona im pomoc.
5. Jeśli zachowanie wychowanka wiąże się z uszkodzeniem ciała innego dziecka, nauczyciel ma obowiązek poinformować rodziców dziecka poszkodowanego o zaistniałej sytuacji.
6. Podejmując interwencję wobec agresywnego dziecka, należy powstrzymać się od przejawiania w stosunku do niego agresji fizycznej i słownej (nie należy: obrażać dziecka, zawstydząć go ani oceniać, ocenie podlega zachowanie, a nie osoba). Reakcja powinna być stanowcza, a przekaz słowny prosty i jasny.
7. W przypadku konieczności powstrzymania dziecka przed zadaniem ciosu innej osobie, bądź w celu rozdzielenia bijących się dzieci czy też pozbawienia dziecka niebezpiecznego przedmiotu, należy uniemożliwić dziecku działania niepożądane- (załącznik nr 1).
8. Osoba podejmująca interwencję, niebędąca wychowawcą grupy, informuje o zdarzeniu rodzica, wychowawcę i dyrektora placówki.
9. Wychowawca przeprowadza rozmowę z dzieckiem wówczas, gdy jest już ono spokojne, w celu wyjaśnienia przyczyn niewłaściwego zachowania, odwołując się do kodeksu grupowego.
10. Fakt interwencji wobec dziecka powinien być niezwłocznie zgłoszony rodzicowi, odnotowany i podpisany przez rodzica w Karcie Rozmów z Rodzicem.

II. REGUŁY POSTĘPOWANIA SYSTEMOWEGO WOBEC DZIECKA SPRAWIAJĄCEGO TRUDNOŚCI WYCHOWAWCZE I PRZEJAWIAJĄCEGO AGRESJĘ

1. Wychowawca grupy w ramach spotkań z rodzicami omawia wzajemne relacje między przedszkolem a środowiskiem rodzinnym dziecka, obowiązki w zakresie współdziałania w procesie wychowawczym oraz zakres odpowiedzialności za zachowanie dziecka.
2. Nauczyciel podejmuje działania wychowawcze wg. Planu Działań Profilaktyczno-Wychowawczych” zmierzające do eliminacji trudności dziecka oraz rozwiązywania występujących problemów.
3. Nauczyciel gromadzi odpowiednią dokumentację z obserwacji pedagogicznej dziecka dotyczącej jego trudnych zachowań – (załącznik nr 2).
4. W przypadku powtarzających się przejawów agresji i innych zachowań powodujących trudności wychowawcze nauczyciel przeprowadza z rodzicami dziecka rozmowę, w której omawia problem. Informuje ich o dotychczas podjętych działaniach ukierunkowanych na korekcję niepożądanych zachowań dziecka oraz o zaplanowanych działaniach wychowawczych. Fakt ten nauczyciel dokumentuje notatką służbową w Karcie Rozmów z Rodzicami.
5. Nauczyciele zobowiązani są do wspomagania rodziców w pracy wychowawczej z dzieckiem, m.in. poprzez doradztwo w zakresie dobrych praktyk wychowawczych, wskazanie odpowiedniej literatury, proponowanie odpowiednich zabaw i ćwiczeń do realizacji w środowisku rodzinnym, przekazanie informacji o instytucjach wspomagających rodzinę.
6. Wychowawca dziecka sprawiającego trudności wychowawcze i przejawiającego agresję proponuje dla dziecka i jego rodziców wsparcie zgodnie z Procedurą udzielania pomocy psychologiczno- pedagogicznej w Przedszkolu w Drawsku Pom.
7. W przypadku nieskuteczności podjętych działań wychowawca przedstawia problem na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.
8. Jeśli zachowanie dziecka nadal nie ulega poprawie należy zorganizować wspólne spotkanie rodziców i specjalistów w obecności Dyrektora. Wychowawca sugeruje badania w Poradni

Psychologiczno- Pedagogicznej lub inne oddziaływania w celu otrzymania dalszych wskazówek dotyczących prowadzenia dziecka.

9. W razie niemożliwości przezwyciężenia trudności wychowawczych, wynikającej z braku współpracy ze strony rodziców dziecka lub z innych zaniedbań obowiązków rodzicielskich, Rada Pedagogiczna rozważa poinformowanie o sytuacji Sądu Rodzinnego.

Zaktualizowano i zatwierdzono do realizacji 25.10.2023r.

załącznik nr 1

Drawsko Pom., dnia

Wyrażam zgodę na zastosowanie wobec mojego dziecka

.....

(imię i nazwisko dziecka)

sposobów działania w przypadku wystąpienia u niego zachowań agresywnych zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu jego samego, innych dzieci lub nauczycieli i pracowników przedszkola:

- Polecenie ustne *(powtórzone w razie potrzeby)*.
- Próba podjęcia wykonania prośby razem z dzieckiem *(bycie blisko, wzięcie dziecka za rękę)*.
- Wyciszenie dziecka w sytuacji problemowej - *prośba, by dziecko chwilę odpoczęło na krzeselku, bądź w kąciку wyciszenia do czasu, aż się uspokoi.*
- Przytrzymanie dziecka *np. za rękę*.
- Holding - trzymanie dziecka w uścisku, całkowite zabezpieczenie osób znajdujących się wokół przed kopnięciem czy biciem przez dziecko.

(proszę zaznaczyć wybrane sposoby)

.....

(podpis rodziców/prawnych opiekunów)

załącznik nr 2

OBSERWACJA TECHNIKA ą tzw. „Próbek zdarzeń”

Imię i nazwisko dziecka

Data obserwacji	Czas trwania obserwacji	Opis sytuacji obserwowanych	Opis zachowania dziecka	Podpis osoby obserwującej

**Sposoby pozbywania się i odreagowania dziecięcej złości stosowane
w Przedszkolu w Drawsku Pom.**

- zabawy pomagające dziecku w nazywaniu i rozpoznawaniu własnych emocji
- wskazywanie dzieciom sposobów rozładowania złych emocji (pokpity, folia bąbelkowa, darcie gazet, wałkowanie i ugniatanie gliny, itp.)
- zorganizowanie kącika wyciszenia – miejsce, w którym dziecko może usiąść i wyciszyć się kiedy odczuwa zdenerwowanie
- terapia ruchem – wytupywanie złości np. na gazecie, planszy
- ćwiczenia oddechowe – wydłużanie fazy wydechowej, uspokojenie układu nerwowego, np. rozdmuchiwanie złości
- zabawy z kartami emocji, kostką emocji– wybranie kart z emocjami towarzyszącymi dziecku, rozmowa, stworzenie opowiadania
- drama
- bajkoterapia - słuchanie bajek terapeutycznych
- muzykoterapia- odprężenie i wyciszenie organizmu podczas słuchania muzyki relaksacyjnej
- malowanie jaskrawymi kolorami na dużym arkuszu papieru, malowanie dłońmi
- masażyki relaksacyjne
- zabawy wyciszające (król ciszy, podawanie kropelki wody)
- metoda ruchu rozwijającego W. Sherborne